

Afgørelser fra Arbejds miljøklagenævnet.

Nr. 8 Oktober 2001

Lidt mere om klageberettigelse

I Arbejds miljøklagenævnets årsberetning for 2000 findes en artikel om klageberettigelse. Artiklen var skrevet på baggrund af en række klager fra beboere, som følte sig berørt af påbud til en vognmand vedrørende afhentning af dagrenovation. Nævnet fandt, at beboere, hvis ejendomme direkte var nævnt i påbudene, var berettigede til at klage over dem. Nogle senere sager giver anledning til at uddybe emnet. Nævnet har således behandlet klager i tilfælde, hvor Arbejdstilsynet ikke har truffet afgørelse, eller hvor tilsynets reaktion overfor virksomheden har haft en anden karakter end ønsket af klageren. To af disse sager er omtalt på de følgende sider. I den ene sag fandt nævnet en tidligere ansat klageberettiget i en situation, hvor den ansatte - mens vedkommende fortsat var ansat i virksomheden - havde henvendt sig til Arbejdstilsynet med en lang række klagepunkter. En ansat på en virksomhed anses af nævnet som part i en arbejdsmiljø sag, hvis den pågældende har en væsentlig, individuel interesse i sagen, typisk fordi sagen vedrører den pågældendes arbejdsforhold. I denne var klageren ikke længere ansat på virksomheden på tidspunktet for klagen til nævnet, men efter nævnets opfattelse havde han fortsat en væsentlig, individuel og aktuel interesse i at få behandlet sin klage. I den anden sag klagede en fagforening på vegne af sine medlemmer på en virksomhed over arbejdsforholdene. I denne sag var der ingen tvivl om, at fagforeningen handlede på vegne af de berørte ansatte på virksomheden, men efter nævnets praksis har såvel arbejdsgiver- som arbejdstagerforeninger en videre adgang til at indtræde som part i en sag end den situation, hvor foreningen optræder direkte på vegne af et medlem. Foreningen skal som udgangspunkt fortsat have en væsentlig, individuel interesse i den konkrete sag, men der anlægges i dette tilfælde en bred fortolkning.

Ikke-afgørelser

I begge tilfælde havde Arbejdstilsynet besøgt arbejdsstederne og truffet afgørelser, men ikke med det indhold, som klagerne ønskede. Denne type sager drejer sig altså om forhold, som tilsynet ikke har konstateret på arbejdsstedet, hvilket adskiller sig væsentligt fra flertallet af nævnets sager. Disse sager bliver dog behandlet på samme måde som flertallet; nemlig ved en bedømmelse af om de forhold, som tilsynet har konstateret, falder ind under arbejdsmiljølovens bestemmelser, dog med særlig fokus på parternes forskellige interesser. En ændring af Arbejdstilsynets afgørelse kan have stor betydning for virksomheden, selvom nævnet ikke kan udstede påbud. Endelig skal det bemærkes, at Arbejdstilsynets afslag på at besøge virksomheder også under visse omstændigheder kan påklages til Arbejds miljøklagenævnet. Det kræver dog, at tilsynets afgørelser herom er arbejdsmiljøfagligt begrundet, idet tilsynets almindelige administration og planlægning af arbejdet henhører under arbejdsministeren.

Sager afgjort i perioden maj 2001 - august 2001

Undtagelse fra aktindsigt

Nævnet traf afgørelse om, at der skulle gives aktindsigt i 2 af i alt 3 dokumenter, som Arbejdstilsynet havde afslag på aktindsigt i.

Arbejdstilsynet traf overfor en virksomhed en afgørelse om, at denne skulle træffe foranstaltninger for at forhindre unødige fysiske belastninger af en chaufføren, når denne arbejdede med persontransport. Virksomheden klagede og fremsatte krav om aktindsigt. Tilsynet nægtede aktindsigt i 3 dokumenter og henviste til forvaltningslovens ' 15, stk. 1. Nævnet fandt, at der skulle gives aktindsigt i 2 dokumenter, da disse ikke var omfattet af det hensyn, der betingede undtagelsen fra retten til aktindsigt. For det tredje dokument måtte undtagelsen fra aktindsigt fastholdes. Beskyttelseshensynet forhindrede, at der kunne uddrages dele af dokumentet til en delvis aktindsigt (2001-10-0048).

Klageberettigelse - reaktionsmåde

Nævnet fandt, at klager var klageberettiget, selv om han på klagetidspunktet ikke mere var ansat. Klagen gjaldt indholdet af 2 afgørelser, som tilsynet havde truffet overfor virksomheden.

En ansat fremsatte til Arbejdstilsynet 9 kritikpunkter om forhold på sin arbejdsplads.

Arbejdstilsynet lovede at ville komme på uanmeldt besøg på virksomheden. Arbejdstilsynet kom på anmeldt besøg 16 dage senere på anmeldt besøg på virksomheden og traf derpå afgørelse i form af en tilsynsrapport og en rapport om væsentlige problemer. Kun et af 9 kritikpunkter førte til en reaktion fra Arbejdstilsynet overfor virksomheden. Klager fik rapporterne udleveret 3 dage efter sin frtræden. Han klagede derpå over, at Arbejdstilsynet var kommet anmeldt og desuden ikke i rapporterne havde anført flere af hans kritikpunkter. Arbejdstilsynet forklarede i sin udtalelse, at kritikpunkterne var blevet kontrolleret under besøget. Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse og forklaring i udtalelsen. Klager var klageberettiget, da han - mens han var ansat - havde fremsat sine kritikpunkter til Arbejdstilsynet (2001-10-0054).

Forlængelse af efterkommelsesfrist

Stedfortræderen for formanden for Arbejds miljøklagenævnet traf på nævnets vegne afgørelse om, at fristen for efterkommelse af påbud kunne forlænges.

Tilsynet afgav påbud om etablering af lavtryksudsugning i forbindelse med svejsearbejde i en svejsehal på en virksomhed. Nævnet traf afgørelse om, at fristen for efterkommelse kunne forlænges til den 1. april 2002. Dette var dog under forudsætning af, at virksomheden senest den 1. oktober 2001 indsendte en foreløbig tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, hvilken løsningsmodel virksomheden ville etablere inden den 1. april 2002. Nævnet begrundede forlængelsen med virksomhedens oplysning om, at de nødvendige foranstaltninger var meget indgribende for virksomheden, såfremt arbejdet skulle være udført senest den 1. oktober 2001, samt at

virksomhedens driftstab blev minimeret ved, at arbejdet blev foretaget i årets 1. kvartal (2001-10-0078).

Genoptagelse af Arbejdstilsynets afgørelse

Nævnet traf afgørelse om, at virksomheden var fremkommet med sådanne væsentlige nye oplysninger, der burde give grundlag for at genoptage Arbejdstilsynets påbud til fornyet behandling. Nævnet videresendte virksomhedens klagepunkter vedrørende den tilsynsførendes uddannelse og virksomhedens niveauplacering til Arbejdsministeriet som rette klageinstans.

Arbejdstilsynet afgav påbud om, at den manuelle håndtering af melsække, der indebar risiko for sikkerhed og sundhed, skulle undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler. Nævnet vurderede, at Arbejdstilsynet burde berigtige fakta i påbudet, idet der både var fejl med hensyn til vægtangivelse af sækkene og antal håndteringer i produktionsprocessen (2001-10-0082).

Normering i BST

Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om, at overholdelse af minimumsnormeringen var en forudsætning for opretholdelse af godkendelse.

DANAK godkendte et BST for Bygge og Anlæg i 1998 på vilkår af, at BST'en inden 1. december 1998 havde personale nok til at overholde normalvedtægtens minimumsnormering. I 2000 blev det konstateret at minimumsnormeringen ikke var overholdt for 1999. BST'en fik en frist til 1. maj 2000 til at ansætte det manglende personale. Fristen blev ikke overholdt, og DANAK traf i maj 2000 afgørelse om, at BST'en skulle dokumentere en overholdelse af minimumsnormeringen for 2000. BST'en søgte i oktober 2000 om dispensation fra kravet, hvilket DANAK afslog. BST'en klagede til Arbejdstilsynet og oplyste, at BST'en havde kunne klage sine opgaver trods normeringsproblemerne. Tilsynet fastholdt, at overholdelse af minimumsnormeringen var en forudsætning for en opretholdelse af godkendelse, og normen skulle være overholdt inden for en 12 måneders periode. Ankenævnet tiltrådte tilsynets afgørelse (2001-10-0040).

Procesventilation ved plaststøbemaskiner

Nævnet fandt, at Arbejdstilsynets påbud om etablering af udsugning ved dennes plastsprøjtstøbemaskiner skulle tiltrædes.

Arbejdstilsynet fandt, at de ansatte ved nogle plastsprøjtstøbemaskiner under arbejdsprocessen blev udsat for sundhedsskadelige dampe fra det opvarmede plast. Nævnet fandt, at tilsynet havde kunnet vurdere dampenes sundhedsmæssige farlighed ud fra tilsynets praksis i tilsvarende sager, samt eksisterende målinger emission af de samme plasttyper, når disse blev opvarmet under bearbejdning. Da påvirkningen var unødigt, tiltrådte nævnet, at der skulle etableres procesudsugning. Der var rumventilation og udluftning i hallen, men denne var ikke tilstrækkelig. Der skulle desuden ske tilførsel af frisk luft af passende temperatur. Klagenævnet oplyste i afgørelsen, at der efter reglerne skulle etableres en kontrolanordning på et procesventilationsanlæg. Hvis der var tale om sundhedsskadelig forurening, skulle anordningen give signal i form af lys eller lyd ved en utilfredsstillende funktion af ventilationsanlægget (2001-10-0076).

Unødige fysiske belastninger

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets om, at der skulle træffes foranstaltninger til at forhindre unødig fysisk belastning og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger ved ophængning og nedtagning af emner fra et conveyorsystem.

En virksomhed havde en afdeling, der arbejdede med maling af metalemner af forskellig størrelse. Emnerne blev af de ansatte sat på og nedtaget fra krogstave på et conveyoranlæg. De blev derpå sprøjtet og tørret i en ovn. De ansatte påsatte emnerne såvel stående som siddende på hug. Virksomheden klagede og oplyste, at conveyorsystemet ikke kunne ændres pga. de fysiske rammer og de meget forskellige emner. Tilsynet havde i sin vejledning angivet flere måder, hvorpå en tilpasning/ombygning af conveyorsystemet væsentligt ville kunne mindske belastningerne. Dette kunne f. eks. ske ved at sikre, at conveyorsystemet i monteringsområdet kunne hæve og sænkes i monteringsområdet. Alternativt kunne det ske ved at sikre, at conveyorsystemet eller standpladsen kunne hæves og sænkes i monteringsområdet. Nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud, idet der var påvist, at der fandtes conveyorsystemer, der var udbygget med systemer, der mindskede belastningen (2000-10-0108).

Personlige værnemidler

Nævnet ændrede delvist Arbejdstilsynets strakspåbud om foranstaltninger til imødegåelse af sundhedsskadelige påvirkninger fra kulde og fugt.

Arbejdstilsynet besøgte en byggeplads, hvor ansatte i åbne konstruktioner arbejdede med tilskæring, svejsning og montering af rør. De ansatte blev udsat for træk og fugtighed. Arbejdet i begge bygninger skulle vare i flere uger/måneder. De ansatte bar almindeligt arbejdstøj uden vind eller kuldebeskyttende funktion. Da der foregik arbejde og jævnlig transport gennem de åbne facader, fandt Arbejdstilsynet det ikke rimeligt at stille krav om inddækning af de åbne konstruktioner. Tilsynet gav i stedet strakspåbud om at de ansatte skulle have personlige værnemidler, idet arbejdsgiveren også kunne vælge at anvende tekniske foranstaltninger (2001-10-0037).

Tunge løft

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der skulle anvendes tekniske hjælpemidler ved udbringning af hårde hvidevarer mv.

Arbejdstilsynet påbød, at en virksomhed, som udlejede hårde hvidevarer mv. skulle anvende tekniske hjælpemidler ved udbringning. De ansatte bar tunge genstande på afleveringsadresserne, bl.a. på trapper, hvilket var klart sundhedsskadeligt. I klagen anførtes det, at der ikke fandtes anvendelige hjælpemidler, at disse forhold var almindelige for branchen, og at der var steder, hvor tekniske hjælpemidler ikke kunne anvendes. Klager anmodede om dispensation for disse steder. Nævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse og anmodede Arbejdstilsynet om at tage stilling til anmodningen om dispensation (2000-10-0090).

Ophængning af kyllinger

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt arbejde på et slagteri sundhedsskadeligt

Arbejdstilsynet fandt ikke anledning til at påbyde et fjerkræslagteri yderligere nedbringelse af belastningerne ved manuel ophængning af levende fjerkræ, idet arbejdet ikke overskred ca. halvdelen af normalarbejdsdagen, og de ansatte i den øvrige arbejdstid ikke udførte tilsvarende arbejde. Arbejdsmiljøklagenævnet gav klageren, en fagforening, medhold i, at arbejdet medførte

sundhedsskadelige belastninger, og at der var grundlag for en afgørelse om foranstaltninger til nedbringelse heraf. Nævnet hjemviste herefter sagen til fornyet behandling i Arbejdstilsynet som 1. instans (2001-10-0046).